

Just VAR it!

VAR Brukerforum 2025

Kathrin Enebakk, seniorrådgiver smittevern

Helse Møre og Romsdal HF

6. februar

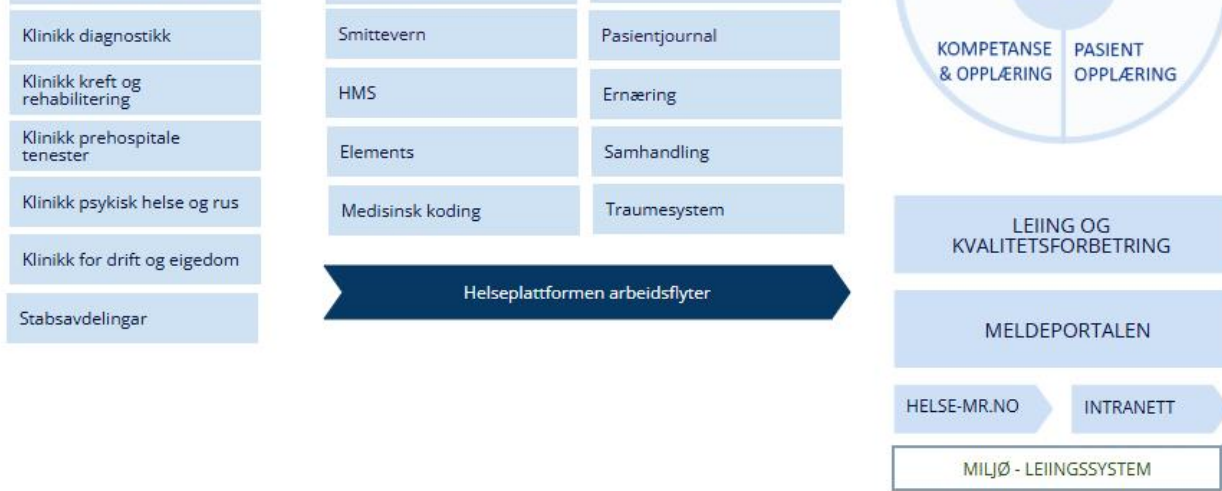
6500 ANSATTE

Oppgaver: 11 Nye dokumenter: 19 Implementering: 3 Systemmeldinger: 195

15827 PROSEDYRER

Beslutning i ledelsen

Den regionale Styringsgruppa Digitalisering og Standardisering HMN (SDS) besluttet den 27.05.20 at det digitale kunnskaps- og beslutningsstøttesystem for helsetjenesten, VAR Healthcare, skulle bli gjeldende mellom annet for å øke kunnskapsbasert praksis og standardisering av sykepleieprosedyrer.

Forbedring av helsetjenesten

Krevende, men nødvendig

Vektlegge fire områder:

- forståelse for virksomheter og tjenester som systemer og prosesser
- forståelse for variasjon
- forståelse for hvordan du skaper læring gjennom erfaring
- forståelse for endringspsykologi

Kompetansebehov ved digital omstilling

Digital transformasjon krever kompetanse på

- omstilling og hva som skal til for å oppnå endring
- digitale ferdigheter hos den enkelte
- digital spisskompetanse hos noen

Ledere

- må være i stand til å forstå hvordan teknologi kan utnyttes for å løse oppgaver på nye og bedre måter, hvordan teknologi kan integreres sømløst i eksisterende prosesser
- Må ha kompetanse og evne til å lede omstilling
- må være rollemodeller og meningsbærere for de endringer digitaliseringen innebærer

Kunnskapsstøtte

Viktig for helsepersonell å få enkel tilgang til forskningsbasert kunnskap

En forutsetning at informasjonen er oppdatert, kvalitetsikret og i tråd med det som til enhver tid er beste (medisinske) praksis

For å få ønsket effekt, må kunnskapsstøtten være tilgjengelig i den kliniske arbeidsflaten (Helseplattformen, EQS)

En fordel at kunnskapsstøtten er profesjonstilpasset, slik at man enkelt kan få råd om arbeidsoppgaver tilknyttet egen profesjon

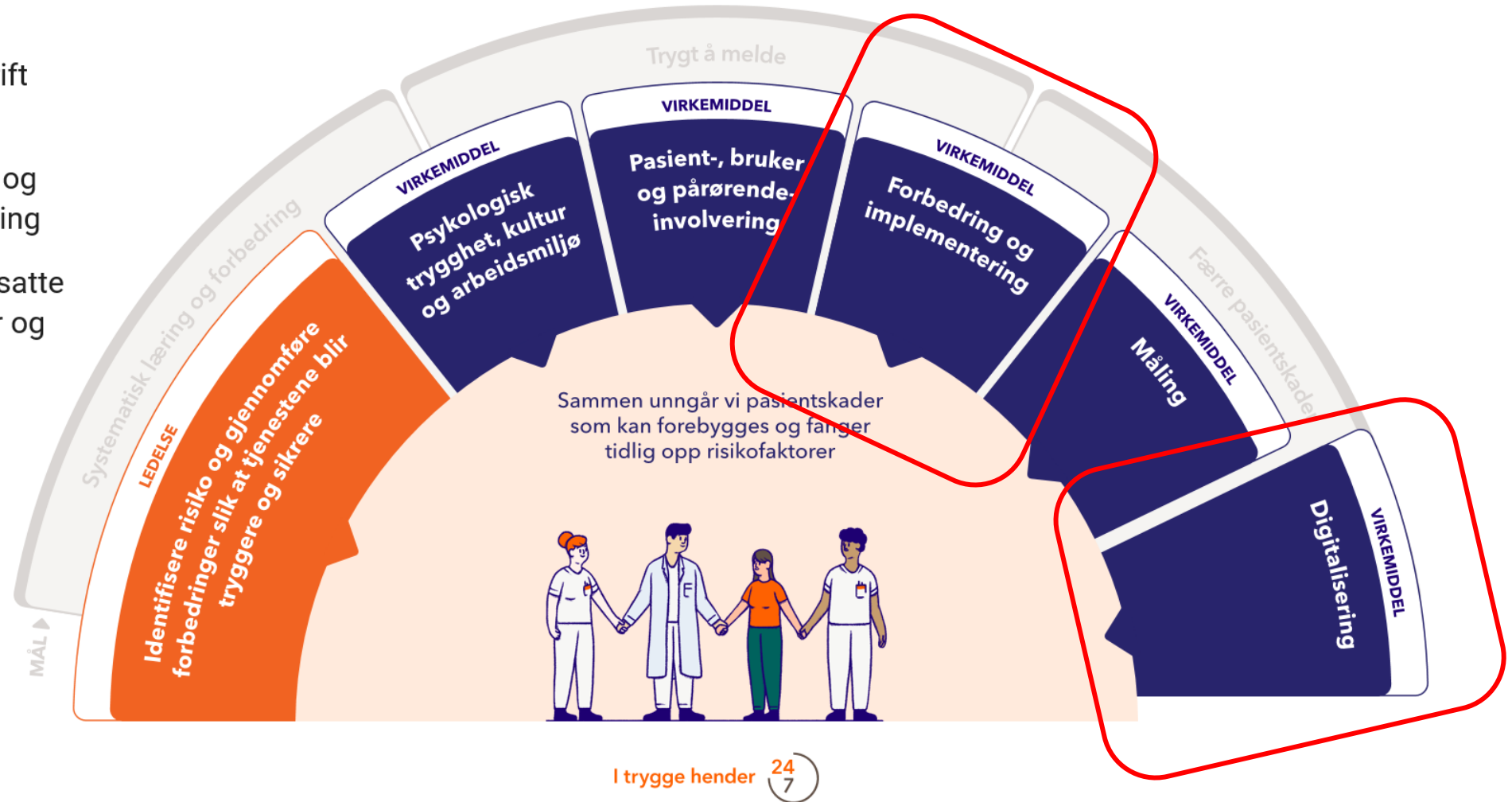
VAR - et verktøy som utdanningsinstitusjoner har tatt i bruk

Forbedringsarbeid i praksis

Digitalisering

- Tiltak som fører til forbedring av daglig drift er avgjørende
- Forenkle samhandling og bedre informasjonsdeling
- Frigjøre tid, som de ansatte kan bruke på pasienter og brukere

Prosedyreteam

Her kan du finne

- EQS Ressursside
- Aksjonsplan høst 2024
- VAR Healthcare
- Innsatsområder for Helsetjenesteutvikling
Januar-Juni 2024
- Regionalt nettverk for kvalitet og
pasientsikkerhet
- Pasient og pakkeforløp i HMN
- HMR Råbra

VAR Healthcare

 Arnestad, Unni Irene
Kvalitetsrådgiver

Hva er VAR Healthcare?

VAR Healthcare er en digital kunnskapsplattform designet for helseppl tilby oppdatert, standardisert og forskningsbasert informasjon. Plattformen tilbyr fagprosedyrer, retningslinjer og annen helsefaglig informasjon som er den beste tilgjengelige forskningen.

Hvorfor bruke VAR Healthcare?

Bruk av plattformen standardiserer rutiner og prosedyrer på tvers av klinikkene som reduserer variasjon i behandling og styrker pasientsikkerheten. Vi kan vi også redusere tiden brukt på å utvikle og oppdatere prosedyrer.

Hvordan bruke VAR Healthcare?

Helse Møre og Romsdal intensiverer bruken av VAR ved å etablere en arbeidsgruppe for utarbeidelse, godkjenning, implementering og revidering av kunnskap som er helt eller delvis basert på VAR-prosedyrer. Det arbeides nå med å etablere VAR Healthcare i kvalitetssystemet EQS.

VAR Healthcare er også en del av kunnskapsbasen i Helseplattformer internett.

[VAR Healthcare - Portal \(varnett.no\)](https://varnett.no)

[Klikk her for prosedyre for utarbeidelse av prosedyrer basert på VAR](#)

De første prosedyrene basert på VAR er klare!

Smittevernet i foretaket har vært pilotseksjon, og har publisert de første prosedyrene basert på VAR i EQS.

Se de første smittevernprosedyrene:

[VAR - Uridom](#)

[VAR - Nefrostomikateter](#)

[VAR - Engangs urinkateter \(SIK\)](#)

[VAR - Suprapubisk permanent kateter](#)

Kontakt prosedyreteamet

Arnestad, Unni Irene
Kvalitetsrådgiver

Melbye, Line Volstad
Helsefaglig sjef

Fauske, Kari Beth
Kvalitetsrådgiver

Utarbeidelse av prosedyrer basert på VAR Healthcare

Forfatter: Unni Irene Arnestad, Kari Beth Fauske, Line Volstad Melbye
Godkjent av: Line Volstad Melbye
Gyldig fra: 09.10.2024 ID: 65131
Revisjonsfrist: 09.10.2025 Revisjon: 1.0

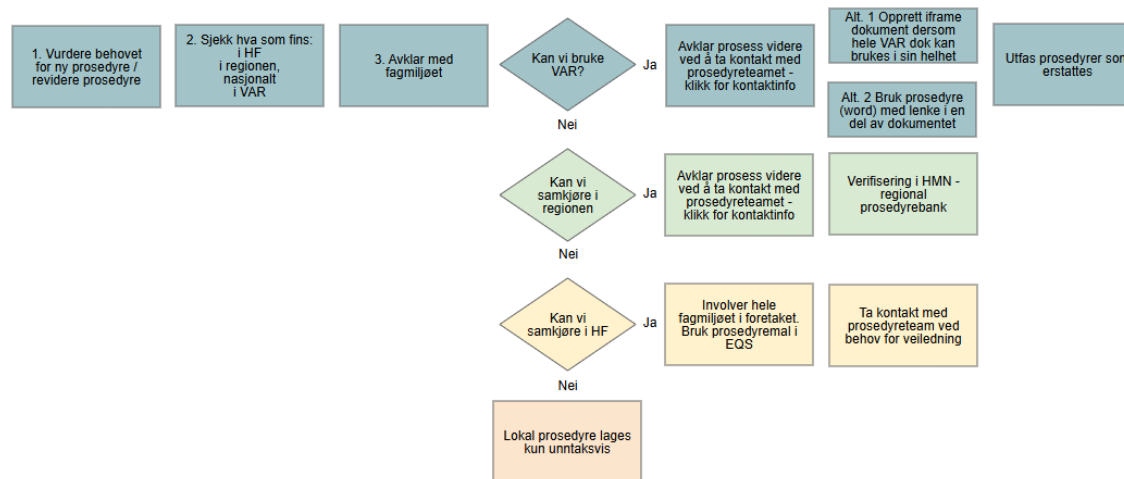
Hensikt og omfang

Formålet med denne prosedyren er å etablere en standardisert tilnærming for utarbeidelse, godkjenning, implementering og revidering av kunnskapsbaserte fagprosedyrer og om mulig erstatte prosedyrer helt eller delvis med prosedyrer fra VAR Healthcare. Dette skal sikre høy pasientsikkerhet, fremme kvalitet i helsetjenesten og bidra til en effektiviseringsgevinst ved å redusere arbeidsbyrden knyttet til utvikling og oppdatering av prosedyrer. Prosessen skal sikre kontinuerlig forbedring og samsvar med nasjonale og ev. internasjonale standarder.

Ansvar og framgangsmåte

Fagpersoner som på vegne av et fagområde utarbeider eller reviderer prosedyrer på nivå 1 har ansvar for å vurdere VAR Healthcare. Det er ønskelig å ta i bruk VAR-prosedyrer der det er mulig enten helt eller delvis.

Prosessbeskrivelse

VAR Healthcare

VAR Healthcare er en digital portal som gir helsearbeidere tilgang til oppdatert og forskningsbasert informasjon. Portalen inneholder prosedyrer og kunnskapsstoff som hjelper helsepersonell med å utføre arbeidsoppgaver på en trygg og riktig måte. Den dekker flere områder innen helsetjenester, som sykepleie, pleieprosedyrer og psykisk helse, og er et verktøy for å sikre at pasientene får best mulig behandling.

Den regionale Styringsgruppa Digitalisering og Standardisering HMN (SDS) besluttet den 27.05.20 at det digitale kunnskaps- og beslutningsstøttesystem for helsetjenesten, VAR Healthcare, skulle bli gjeldende mellom annet for å øke kunnskapsbasert praksis og standardisering av sykepleieprosedyrer. **Overordnede dokumenter (Nivå 1) i EQS HMR som har lenke til VAR Healthcare er godkjent til bruk i HMR.** Det vil ta tid å utfase dokumenter som helt eller delvis kan erstattes med VAR-Healthcare, og dette er et arbeid som vil pågå over tid.

VAR Healthcare kan benyttes på følgende måter HMR:

Pasientnært

Basale smitteverntiltak

- Håndhygiene
- Arbeidsantrekk/Verneutstyr
- Renhold, desinfeksjon og sterilisering
- Tekstilhåndtering
- Avfallshåndtering
- Næringsmiddel

- Smittevernvisitt
- Antibiotikastyring
- Melde og håndtere HAI
Overvåkning av HAI og antibiotikabruk

Forebygging av infeksjoner

- Operasjonssår
- Urinveier
- Luftveier

Infeksjon og bærertilstand

- Isolering
Infisert/kolonisert pasient
- Tuberkulose

Ansatte

Yrkesrelatert

- Vern mot smittestoff ansatte og gravide
- Ansatte med infeksjon
- Blodsmitte/stikkskade
- Melde yrkesrelatert smitte/skade
- Vaksinetilbud
- Antibiotikaresistente mikrober og tuberkulose
- Opplæringsprogram
- Egenerklæring ved ansettelse, permisjoner og annet fravær

99 PROSEDYRER

- alfabetisk liste
- Antibiotikaresistente mikrober hos pasient
MRSA, VRE, ESBL
- Beredskap og begrensning av utbrudd

Finn utvalgte prosedyrer
hjemme fra:
www.helse-mr.no søk "smittevern"

Smittevernseksjonen

- Styrende dokument og funksjonsbeskrivelse
- Anbud og innkjøp
- Bruk av VAR i EQS**

smittevern@helse-mr.no
Smitteverntelefonen kl. 08-12
94877566

Fra styrende dokument for smittevern

Smittevernet innfører VAR i noen aktuelle prosedyrer

Prosedyrer i Infeksjonskontrollprogrammet HMR som har lenke til VAR er godkjent til bruk i HMR

Lenke direkte fra VAR

Lenker fra elementet «Urinveier»

- Hygieniske prinsipper og teknikker
- VAR - Uridom
- VAR - Nefrostomikateter
- VAR - Engangs urinkateter: steril intermitterende kateterisering (SIK)
- VAR - Suprapubisk permanent kateter (SPK)
- Urinprøvetaking
- Urinblærefunksjon - pre-, per- og postoperativt
- VAR - Permanent kateter (KAD)

VAR - Preoperativ dusj/vask og hårfjerning

VAR - Preoperativ hånddesinfeksjon

VAR - Stell av kirurgiske sår

VAR - Sårdrren

Innhold Mer info Gi kommentar Favoritt Handlinger Hjelp

VAR - Permanent kateter (KAD) Forfatter: Thea Martine Foss Berg, Kathrin Enebak, Arnold Erling Måsøval-Jensen, Gøril Reset Simonsen, Unni Margaret Skare Godkjent av: Eivor Johanne Nordstrand Jacobsen Gyldig fra: 19.09.2024 ID: 233 Revisjonsfrist: 19.09.2026 Revisjon: 4.0

VAR Anonym bruker Helse Møre og Romsdal HF

Startsiden > Prosedyrer > Eliminasjon > Kateterisering > Permanent kateter (KAD)

Prosedyrer

Permanent kateter (KAD): innsetting – kvinne	Permanent kateter (KAD): innsetting – jente	Permanent kateter (KAD): innsetting – mann
Permanent kateter med bøyd tupp (KAD): innsetting – mann	Permanent kateter (KAD): innsetting – gutt	Permanent kateter (KAD): daglige observasjoner og tiltak
Permanent kateter (KAD): skifte av kateterventil	Permanent kateter (KAD): skifte av urinoppsamlingspose	Permanent kateter (KAD): fjerning – kvinne
Permanent kateter (KAD): fjerning – mann	Permanent kateter med bøyd tupp (KAD): fjerning – mann	Permanent kateter (KAD): fjerning – barn

Deler av en VAR-prosedyre benyttes som lenker i aktuell prosedyre

Preoperativ huddeinfeksjon

Forfatter: Thea Martine Foss Berg, Kathrin Enebakk, Arnold Erling Måsøval-Jensen, Gøril Reset Simonsen, Unni Margaret Skare
Godkjent av: Eivor Johanne Nordstrand Jacobsen
Gyldig fra: 01.10.2024 ID: 4543
Revisjonsfrist: 01.10.2026 Revisjon: 2.0

Hensikt og omfang

Forebygge infeksjoner i operasjonsområdet (POSI) ved å fjerne midlertidige mikroorganismer og redusere den permanente bakteriefloara på huden. Huddeinfeksjon utføres like før inisjon med et desinfeksjonsmiddel basert på alkohol og klorheksidin med mindre dette er kontrainisert. Prosedyren er linket til VAR Healthcare for praktisk gjennomføring.

Ansvar

Ledelsen har ansvar for å tilrettelegge for gjennomføring av smitteverntiltak i henhold til retningslinjen og for opplæring av ansatte. Den enkelte ansatte har ansvar for å kjenne til og følgeprosedyren.

Frengangsmåte

Desinfeksjonsmidler

Produkter som skal benyttes til huddeinfeksjon skal tilhøre produktgruppe PT1-Biocidprodukter til hygiene for mennesker. Desinfeksjonsspritt til overflater er produktgruppe PT2 og skal ikke benyttes til huddeinfeksjon ([Product-types - ECHA \(europa.eu\)](#) lastet ned 12.09.2024).

Desinfeksjonsmiddelet skal ha en **virketid på minst 3 minutter** for å oppnå ønsket effekt. Påføringen gjentas flere ganger slik at huden holdes våt til virketiden er oppnådd. Antall påføringer har ingen betydning. Studier viser ingen forskjell i reduksjon av mikroorganismer mellom påføringsmetodene «konsentriske sirkel» og «frem og tilbake», metodene er likeverdige. Desinfeksjonsmiddelet skal være helt fordampert før operasjonsduk legges på for å forhindre antenning av spriddamp under diatermi.

Til hel hud	Til slimhinner, sår, ansikt, ømfintlig hud	Til ører/øregang, evt. til nyfødte	Ved klorheksidinallergi
Sterilfiltrert klorheksidinspritt 5 mg/ml (0,5 %) med eller uten farge	Klorheksidin 0,5 mg/ml (0,05 %) eller 1 mg/ml (0,1 %) vandig oppløsning	Sterilfiltrert desinfeksjonsspritt 70%*	<ul style="list-style-type: none">Sterilfiltrert desinfeksjonsspritt 70%*Sterilfiltrert desinfeksjonsserviett 80% etanol**Jodspirt 2%

*Feks. Solveco Steril 70% etanol

**Feks. ApoWipe

Situasjoner hvor klorheksidinspritt eller klorheksidin er kontrainisert

- Spritt irriterer og uttørker slimhinner, klorheksidinspritt skal ikke brukes på slimhinner.
- Klorheksidin er ototoksisk og kan forårsake døvhed, klorheksidin skal ikke brukes til øre/øreganger.
- Klorheksidin til barn under to måneder, og da særlig barn født før 32. svangerskapsuke kan medføre brannår eller hudirritasjon, vurder bruk av sterilfiltrert desinfeksjonsspritt 70%.

Gjennomføring (varnett.no)

Bildet inneholder klikkbare lenker til VAR Healthcare.

Preoperative forberedelser: huddeinfeksjon

Referanser

Folkhelsetilsynet (2024). Håndbok om forebygging av infeksjoner i operasjonsområdet. Intraoperativ fase. Pasienten. Huddeinfeksjon. Lastet ned 12.09.2024.
Statens Serum Institut (2020). Nasjonale Infeksjonshygieneiske Retningslinjer. Det præ-, per- og postoperative området. Huddeinfeksjon. Lastet ned 12.09.2024.
Regionalt kompetansesenter for smittevern Helse Sør-Øst (2024). Infeksjonskontroll.no. Preoperativ huddeinfeksjon. Lastet ned 12.09.2024.
Folkhelsetilsynet (2021). Forebygging av infeksjoner ved bruk av intravaskulære katetre. Huddeinfeksjon til nyfødte og premature. Lastet ned 12.09.2024.

Preoperative forberedelser - transport av pasient

Forfatter: Thea Martine Foss Berg, Kathrin Enebakk, Arnold Erling Måsøval-Jensen, Gøril Reset Simonsen, Unni Margaret Skare
Godkjent av: Eivor Johanne Nordstrand Jacobsen
Gyldig fra: 01.10.2024 ID: 4537
Revisjonsfrist: 01.10.2026 Revisjon: 1.8

Hensikt og omfang

Forebygge infeksjoner i operasjonsområdet (POSI) ved å fjerne urenheter på hud og redusere den mikrobielle hudflora og fjerne mikroorganismer i tekstiler før transport til operasjonsavdelingen. Pasienter som skal til operasjon skal dusje, ev. utføre helkroppsvask, ha rent pasienttøy og ha synlig ren seng med rent sengetøy.

Ansvar

Ledelsen har ansvar for å tilrettelegge for gjennomføring av smitteverntiltak i henhold til retningslinjen og for opplæring av ansatte. Den enkelte ansatte har ansvar for å kjenne til og følgeprosedyren.

Frengangsmåte

- Pasienten dusjer, ev. utføre helkroppsvask kvelden før eller på operasjonsdagen, se [VAR - Preoperativ dusj/vask og hårfjerning](#).
- Pasienten transporteres til operasjonsavdelingen i nytt pasienttøy og ev. nytt inkontinensutstyr og nye bandasjer. Evt. drenasjesystemer skal være tett.
- Går pasienten til operasjonsavdelingen skal vedkommende være iført rent fottøy (engangstøfler) som lett kan tas av. Unngå at fottøy blir med opp på operasjonsbordet.
- Kjøres pasienten inn på operasjonsavdelingen skal sengen være den synlig ren og med rent sengetøy (sengetøyet skal være nytt etter dusj, ev. helkroppsvask kvelden før eller på operasjonsdagen).
- Ev. utstyr (papirer, legemidler, private eiendeler) som må følge pasienten legges i en desinfiserbar eller engangs pose/mappe/kurv. Poser/mapper/kurver skal ikke legges i pasientens seng.
- Skal sengen oppbevares i operasjonsavdelingen plasseres den i henhold til lokale forhold.
- Er sengen synlig tilsølt tas den med tilbake til aktuell seksjon.
Bytte av sengetøy skal ikke foregå i sluse eller i gangen til operasjonsavdelingen.
- Har pasienten kjent eller mistenkt smittsom sykdom eller bærerskap, se [Smittevern - Smitteførende pasient i operasjonsavdelingen](#)

Referanser

Folkhelsetilsynet (2024). Håndbok om forebygging av infeksjoner i operasjonsområdet. Preoperativ fase. Pasienten. Tekstiler og bekledning. Lastet ned 30.09.2024.
Folkhelsetilsynet (2024). Håndbok om forebygging av infeksjoner i operasjonsområdet. Preoperativ fase. Pasienten. Helkroppsvask. Lastet ned 30.09.2024.
Dävøy, G., Eide, P. H., Hansen, I. (2018). Operasjonssykepleie. Oslo: Gyldendal Akademiske.

Lokale HMR-tilpasninger

Innhold **Beskrivelse** Relatert Mer info Hjelp

VAR Perifert venekateter (PVK) Forfatter: Thea Martine Foss Berg, Kathrin Enebakk, Arnold Erling Måsøval-Jensen, Gøril Reset Simonsen, Unni Margaret Skare
Gyldig fra: Godkjenningsdato ID: 3940
Revisjonsfrist: 2 år etter godkjenning Revisjon: 4.0
Godkjent av: Ikke godkjent

Det pågår en godkjenningrunde for dette dokumentet.

- Perifert venekateter (PVK): innleggelse
- Perifert venekateter (PVK): stell av innstikksted
- Perifert venekateter (PVK): skylling
- Perifert venekateter (PVK): fjerning

Innhold **Beskrivelse** Relatert Mer info Hjelp

VAR Perifert venekateter (PVK) Forfatter: Thea Martine Foss Berg, Kathrin Enebakk, Arnold Erling Måsøval-Jensen, Gøril Reset Simonsen, Unni Margaret Skare
Gyldig fra: Godkjenningsdato ID: 3940
Revisjonsfrist: 2 år etter godkjenning Revisjon: 4.0
Godkjent av: Ikke godkjent

Prosedyren omhandler innleggelse, stell, bruk og fjerning av perifert venekateter (PVK) hos voksne. Prosedyren gjelder i ikke-akutte situasjoner. Venekatetre innlagt akutt uten forutgående huddesinfeksjon og aseptisk teknikk skiftes så snart dette er mulig. PVK lagt inn under ikke optimale forhold Prehospitalt, er merket med KRYSS, og skal skiftes så snart som mulig i akuttmottak/avdeling (ref. tiltakskort prehospital tjeneste).

Suksesskriterier

- Ildsjeler/pådrivere
- Ledelsesforankring på høyt nivå i organisasjonen (medisinskfaglig sjef/helsefaglig sjef)
- Utviklingsplan til HMR beskriver arbeid med standardisering av fag- og behandlingsprosedyrer, samt arbeidsprosesser på tvers av lokasjoner
- Småskallatesting (seksjon for smittevern som pilot)
- Prosedyreteam lokalt
- Brukerstøtte fra VAR
- Erfaringsdeling fra andre helseforetaket (Stavanger)
- Informasjon om prosessen ut i organisasjonen
- Tid
- Involvering og mulighet for påvirkning (fagsykepleiere, kvalitetsrådgivere)

